

Koninklijk bezoek 2

Het grondgebied dat door onze wijken wordt ingenomen heeft de afgelopen twee eeuwen geen gebrek gehad aan koninklijk bezoek. Dat heeft vanzelfsprekend te maken met Bronbeek, dat in 1854 door koning Willem III was aangekocht en in 1862 werd ingericht als Koloniaal Militair Tehuis voor Invaliden. Maar ook bij de andere instellingen zoals Sacré Coeur en Insula Dei kwamen koninklijke hoogheden op bezoek, en maakten koningin Juliana en Prins Bernhard een rondrit over de Velperweg en de Bronbeeklaan. In totaal zijn er meer dan 40 visites van koningen, koninginnen, prinsen, prinsessen, hertogen en sultans geweest. In deze en de vorige bijdrage staat een overzicht.

Sacré Coeur

Over de bewogen geschiedenis van Sacré Coeur is in deze wijkkrant al eerder geschreven. Daar is toen niet aan de orde gekomen dat het landgoed meermalen bezoek heeft gehad van leden van de koninklijke familie. De eerste keer dat dat gebeurde was op 7 augustus 1883, een paar maanden na de opening van de Planten- en Vogeltuinen. Koning Willem III was er beschermheer van en kwam er samen met koningin Emma naar toe om een middagconcert van de kapel van de Koninklijke Marine bij te wonen. Ruim zeventig jaar later was het de beurt aan koningin Wilhelmina, die op 21 juni 1945 een bezoek bracht aan het zwaar getroffen Arnhem. Voor gesprekken over de wederopbouw en het ondergronds verzet in Arnhem kwam ze naar Sacré Coeur, omdat het gebouw op dat moment in gebruik was als tijdelijk gemeentehuis. Vijf jaar later kwamen koningin Julia en prins Bernhard langs tijdens een officieel bezoek aan de hoofdstad van Gelderland (meer daarover hieronder). Ten slotte was het de beurt aan koningin Beatrix. Op 17 september 1980 verrichtte ze de opening van het verpleeghuis Regina Pacis, waarvan de nieuwe paviljoens op de plaats waren gekomen van het oorspronkelijke gebouw van Sacré Coeur.

Koningin Wilhelmina voor de ingang van Sacré Coeur, het tijdelijke gemeentehuis van Arnhem, 21 juni 1945. Nationaal Archief, fotocollectie Anefo

Een rijtoer langs de Velperweg en de Bronbeeklaan

Op 10 juli 1950 brachten koningin Juliana en prins Bernhard een officieel bezoek aan Arnhem. In een open calèche reden ze vanaf de Esperantolaan (waar de commissaris van de koningin woonde) via Sacré Coeur, Bronbeek, Geitenkamp en Klarendal naar Sonsbeek. Sacré Coeur was op dat moment het tijdelijk onderkomen van Insula Dei, en dus stonden alle weeskinderen, schipperskinderen en bejaarden samen met het personeel van Insula Dei op de stoep om koningin en prins te begroeten. Na het bezoek reden ze verder over de Velperweg, waar rijen dik de Arnhemse jeugdverenigingen met hun vlaggen zwaaiden, door naar Bronbeek, waar volgens de kranten “de oude Atjeh-strijders stram stonden opgesteld”. Daarna vervolgde het paar de rijtocht via de Bronbeeklaan naar de Rozendaalseweg.

Insula Dei

De Liefdezusters van Insula Dei kregen in 1949 de beschikking over de Rennenenk. In de daarop volgende jaren verzezen er op het terrein een gloednieuw verzorgingshuis voor bejaarden, een schippersschool en een kweekschool voor meisjes. Koningin Juliana verrichtte de officiële opening van het complex op 23 november 1955. Ze plaatste een loden koker met twee oorkonden – één van haarzelf en één van koningin Emma, het enige archiefstuk van Insula Dei dat de Slag om Arnhem had overleefd – in een speciale nis in de hal van het nieuwe gebouw. Dat gebouw is in 2010 vervangen door een nieuw exemplaar, maar zonder koker. Waar die gebleven is weet niemand meer.

Koningin Juliana bij de opening van Insula Dei op de Rennenenk, 23 november 1955. De koningin wordt begeleid door J.J.H. van Rossum, de deken van Arnhem; naast de deken loopt burgemeester Matser. Nationaal Archief, collectie Anefo.